

Ancheta de conjunctură privind situația și perspectivele activității economice

Metadate

Biroul Național de Statistică (BNS)

1. Informație de contact

1.1. Subdiviziunea responsabilă din cadrul BNS

Direcția statistică structurală

1.2. Persoana de contact

Oxana Mocanu, șef direcție

tel.: +373 22 40 30 88; 0677770085

e-mail: mocanu.oxana@statistica.gov.md

2. Actualizarea metadatelor

2.1. Ultima certificare a metadatelor

23.02.2024

2.2. Ultima actualizare a metadatelor

23.02.2024

3. Prezentarea statistică

3.1. Descrierea generală

Ancheta de conjunctură (AC) este o anchetă calitativă, al cărei obiectiv este: pe de o parte, colectarea informației privind situația economică actuală, pe de altă parte, previziunea evoluțiilor economice viitoare. Această anchetă este complementară anchetelor statistice cantitative, de care diferă prin metodă și utilizare. Frecvența, rapiditatea și gradul de armonizare sunt principalele calități ale anchetelor de opinie. Utilitatea AC este garantată de continua solicitare a datelor de către beneficiarii interni și externi. AC este un instrument important pentru activitatea de cercetare.

3.2. Concepte și definiții

3.2.1. Definiții

Principala caracteristică a anchetei de conjunctură este că, în loc de cifre exacte, răspunsul obișnuit îl constituie o apreciere a indicatorului față de nivelul “normal”, de exemplu:

- “a crescut/a fost aproximativ același/a scăzut;
- “va crește/va fi aproximativ aceeași/va scădea”.

Aceste întrebări indică o evoluție în timp a unui fenomen.

Răspunsurile primite (întreprinderile aleg o singură variantă de răspuns la acest tip de întrebări) sunt apoi prelucrate, iar rezultatul final se obține sub forma unui **sold conjunctural procentual**. Soldul conjunctural este obținut ca diferență între ponderea (în procente) a managerilor care au ales varianta pozitivă (în creștere) a fenomenului și ponderea celor care au indicat varianta negativă (în descreștere).

Un **sold conjunctural pozitiv** arată că răspunsurile pozitive sunt mai numeroase decât cele negative și deci o **evoluție (tendință) favorabilă** a fenomenului.

Un **sold conjunctural negativ** arată că răspunsurile negative sunt mai numeroase decât cele pozitive și deci o **evoluție (tendință) nefavorabilă** a fenomenului.

3.2.2. Unitatea de măsură
Datele exprimate sunt prezentate în procente.
3.2.3. Formula de calcul
La completarea AC respondenții au trei opțiuni alternative de răspuns: pozitiv (creștere(+)), neutru (neschimbare, același (=)) și negativ (scădere (-)). Exemplu de conversie a numărului de răspunsuri la fiecare dintre cele trei opțiuni în procente: de exemplu, dacă există 200 de respondenți, din care 40 au răspuns (+), 60 (=) și 100 (-), în termeni procentuali aceștia devin 20%, 30% și, respectiv, 50%. Soldul conjunctural (S) se calculează apoi scăzând procentul (+) din procentul (-), adică $S = (20\% - 50\%) = -30\%$.
3.3. Sistemul de clasificare
Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei (CAEM-2), armonizat cu NACE Rev.2, aprobat prin Ordinul BNS nr.28 din 07 mai 2019 - https://statistica.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=385&
3.4. Sfera de cuprindere
3.4.1. Acoperirea sectorială
AC acoperă sectoarele economice în conformitate cu Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei (CAEM rev. 2) și anume industria prelucrătoare (C), construcții (secțiunea F), comerțul cu amănuntul (diviziunile 45 și 47) și servicii (secțiunile H-N, R și diviziunile 95 și 96).
3.4.2. Populația statistică
Populația de referință cuprinde toate entitățile economice active în anul precedent (care au generat cifra de afaceri sau au avut angajat personal), indiferent de forma organizatorico-juridică, cu genul principal de activitate din industrie, construcții, comerț și servicii.
3.4.3. Geografică
AC se desfășoară pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția localităților situate în partea stângă a Nistrului și municipiul Bender.
3.4.4. Temporală
AC este elaborată începând cu trimestrul I 2023, respectiv seriile de timp vor fi disponibile începând cu anul 2023.
3.5. Nivelul de dezagregare
Datele rezultate din AC sunt dezagregate după: ▪ tipuri de activități conform CAEM-2; ▪ pe clase de mărime a întreprinderilor: micro, mici, mijlocii și mari (după numărul mediu de salariați).
3.6. Periodicitatea diseminării
Trimestrial
3.7. Termenele limită de prezentare (diseminare)
La data de 25 a lunii următoare trimestrului de raportare.
3.8. Revizuirea
Datele sunt finale la prima diseminare. Politica de revizuire a datelor este în conformitate cu Politica de revizuire a datelor statistice , aprobată prin ordinul BNS nr. 35 din 30.08.2022: https://statistica.gov.md/files/files/despre/planuri/Politici/Politica_revizuire_2022_ro.pdf .
3.9. Perioada de referință
Perioada de referință este trimestrul .

4. Colectarea și procesarea datelor
4.1. Sursa de date
4.1.1. Cercetări statistice
Ancheta de Conjunctură privind situația și perspectivele activității economice
4.1.2. Surse administrative
Nu se aplică.
4.1.3. Estimări
Nu se aplică.
4.2. Caracteristica cercetării statistice/surselor administrative
4.2.1. Obiectiv și scurt istoric
Cererea de date din partea utilizatorilor, în special din partea autorităților administrației publice centrale privind: (i) evoluția indicatorilor economici pe termen scurt și mediu ale activității mediului de afaceri; (ii) opiniile și estimările proprii ale entităților economice privind activitatea economică în perioadele imediat următoare au crescut considerabil în perioada de pandemie Covid-19.   Până în anul 2022 anchete de tip calitativ cu caracter permanent în statistica întreprinderilor nu au fost implementate.   Implementarea AC a fost realizată la solicitarea autorităților administrației publice centrale.   Testarea instrumentarului statistic și realizarea cercetării pilot privind Ancheta de conjunctură a fost realizată în anul 2021. Pentru perioadele de referință trimestrul II - IV anul 2022 a fost realizată Ancheta de conjunctură experimentală.   Realizarea AC, cu periodicitate trimestrială, este prevăzută în Programul de lucrări statistice pentru anul 2024.
4.2.2. Unitatea statistică
Unitatea de observare în cercetările conjuncturale este întreprinderea.   Întreprinderea este definită ca fiind cea mai mică unitate legal constituită, care dispune de autonomie decizională și este organizată ca să desfășoare, în unul sau mai multe locuri, una sau mai multe activități pentru producerea de bunuri și servicii.
4.2.3. Cercul unităților cuprinse în cercetare
Ancheta de conjunctură e o cercetare prin sondaj, cu un eșantion de 2164 întreprinderi. Planul de sondaj este unul stratificat, metoda de extragere fiind selecția sistematică. Pentru eficientizarea lucrărilor de eșantionare, din baza de sondaj au fost excluse întreprinderile cu un număr mediu al salariaților de 3 sau mai puțin.   Variabile de stratificare sunt: - genul de activitate economică, conform CAEM-2 (la nivel de secțiune, excepție industria prelucrătoare – nivel de diviziune); - mărimea entității conform numărului mediu de salariați (clasele de mărime 4-9, 10-49, 50-249 și 250+ ce corespund întreprinderilor micro, mici, medii și mari). Straturile sunt obținute prin încrucișarea variabilelor de stratificare (121 de straturi). Alocarea volumului eșantionului pe straturi s-a efectuat prin distribuția egală între straturi.   Eșantionul este reprezentativ la nivel național (cu excepția UATSN și mun. Bender), secțiuni CAEM și clase de mărime.
4.2.4. Periodicitatea cercetării
Trimestrial
4.2.5. Colectarea datelor
Colectarea chestionarului se realizează prin metoda interviului direct sau telefonic (efectuat de către personalul BNS din cadrul Oficiilor Teritoriale pentru Statistică (OTS), metoda auto - înregistrării (conducătorii întreprinderilor completează conform instrucțiunilor chestionarul, on-line (raportare.gov.md), prin e-mail (varianta PDF a chestionarului) sau pe suport de hârtie și îl transmit către

OTS.
4.3. Procesarea și compilarea datelor
4.3.1. Validarea datelor
La etapa de validare a datelor de către personalul BNS, se utilizează metode automate și manuale de verificare. Variațiile mari în perioada de raportare, comparativ cu perioada precedentă, care indică o eroare, se compară cu perioada precedentă pentru a înțelege dacă este sau nu o eroare sau a afla care este cauza fluctuației. Unitatea respectivă se compară cu unitățile similare, iar la necesitate, unitatea se contactează pentru a afla informații suplimentare referitor la cauzele diferențelor.
4.3.2. Compilarea/extrapolarea datelor
Datele se extrapolează la nivel național și sunt reprezentative la nivel național (cu excepția UATSN și mun. Bender), secțiuni CAEM și clase de mărime.
4.3.3. Ajustările
Nu se efectuează ajustări.
4.3.4. Asigurarea calității
Asigurarea calității datelor statistice, se bazează pe respectarea principiilor fundamentale ale statisticii oficiale, adoptate de Adunarea Generală a Națiunilor Unite prin rezoluția 68/261 din 29 ianuarie 2014 prevăzute de asemenea în art.5 din Legea Republicii Moldova cu privire la statistica oficială nr. 93/2017, precum și principiilor din Codul de bune practici al statisticilor europene adoptat de Comitetul Sistemului Statistic European la 16.11.2017. În activitatea de producere a informației statistice, BNS acordă importanță primordială asigurării calității înalte a datelor. În acest scop, o serie de măsuri de asigurare a calității sunt realizate la fiecare etapă a procesului statistic: în procesul de organizare a cercetărilor statistice, colectare, procesare și elaborare a informației statistice. Eforturi importante sunt depuse pentru asigurarea plenitudinii și calității prezentării datelor de către respondenții incluși în cercetările statistice. Datele primare sunt verificate și analizate privind coerența internă (în cadrul chestionarului), temporală (cu datele pentru perioadele precedente). Pentru asigurarea calității datelor primare, sunt organizate întruniri (seminare) cu respondenții pentru explicarea definițiilor, modului de completare a chestionarelor, în special în cazul implementării pentru prima dată a acestora.
4.4. Precizia datelor
4.4.1. Rata de non-răspuns
Rata de non-răspuns în mediu pe an constituie cca 2 %.
4.4.2. Erori de eșantionare
Erorile de eșantionare sunt calculate ținând cont de complexitatea planului de sondaj, cu un nivel de semnificație de 95%. În baza erorii de eșantionare se calculează intervalul de încredere, în limitele căruia, cu o probabilitate de 95%, se află valoarea reală a indicatorilor.

5. Comparabilitate și coerență
5.1. Comparabilitatea internațională
AC este elaborată în conformitate cu Ghidul utilizatorului „Programul Uniunii Europene de armonizare a Anchetelor de conjunctură (Business and Consumer Surveys) aprobat de Comisia Europeană pe 29 noiembrie 2000, https://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/surveys/documents/methodological_guidelines/bcs_user_guide.pdf
5.2. Comparabilitatea în timp
Indicatorii relativi (%) ce caracterizează structura fenomenelor economice sunt comparabili în timp.

5.3. Coerența cu alte statistici

Nu se analizează.

6. Mandatul instituțional (baza normativ-juridică)

Activitatea BNS se bazează pe respectarea Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, alte acte legislative și normative, ordinele și dispozițiile conducerii BNS. Legea cu privire la statistica oficială reglementează organizarea și funcționarea sistemului statisticii oficiale și stabilește cadrul juridic pentru dezvoltarea, producerea, diseminarea și coordonarea statisticii oficiale (art.1).

Art. 5 al Legii stipulează că producerea informației statistice se bazează pe respectarea principiilor independenței profesionale, imparțialității, obiectivității, relevanței, transparenței, confidențialității, cost/eficienței ș.a.

Biroul Național de Statistică, în calitate sa de organ central de statistică, este o autoritate administrativă creată pe lângă Guvern pentru conducerea și coordonarea activității în domeniul statisticii.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului 935 din 24.09.2018 cu privire la organizarea și funcționarea BNS, Biroul exercită următoarele atribuții:

- 1) coordonează sistemul statistic național privind dezvoltarea și producerea statisticii oficiale;
- 2) elaborează și implementează strategii de dezvoltare a sistemului statistic național, programe statistice anuale și multianuale;
- 3) elaborează cadrul normativ și instituțional necesar realizării obiectivelor strategice în domeniul său de activitate, precum și mecanismele transpunerii lor în practică;
- 4) efectuează managementul și controlul realizării, în condiții de calitate, a programelor și planurilor statistice adoptate la nivel central și regional;
- 5) armonizează și aliniaza indicatorii statistici, metodologiile, metodele și tehnicile aplicate pe plan național cu reglementările și standardele internaționale;
- 6) promovează cultura statistică în societate.

Actele legislative și normative după care BNS se conduce în activitatea pot fi accesate pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica *Despre BNS* <https://statistica.gov.md/ro/acte-normative-56.html>.

Ancheta de conjunctură a fost implementată în Republica Moldova, de către Biroul Național de Statistică (BNS), în 2023 și se efectuează trimestrial pentru industria prelucrătoare, construcții, comerț cu amănuntul și servicii.

AC se desfășoară în conformitate cu:

- Legea Republicii Moldova nr. 93 din 26.05.2017 “Cu privire la statistica oficială”;
- Programul Lucrărilor Statistice, aprobat anual de Guvern.
- Programul Uniunii Europene de armonizare a Anchetelor de conjunctură (Business and Consumer Surveys) aprobat de Comisia Europeană pe 29 noiembrie 2000, https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2023-02/bcs_user_guide.pdf.

7. Confidențialitatea

7.1. Principiile

Datele publicate nu trebuie să permită identificarea respondenților.

Până la diseminarea datelor statistice, acestea sunt verificate dacă corespund cerințelor de protecție a datelor confidențiale. În cazul dacă datele statistice conțin informație confidențială, diseminarea acestora nu este efectuată.

Conform art.19 al Legii cu privire la statistica oficială nr. 93/2017, producătorii de statistici oficiale întreprind toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor

confidențiale și neadmiterea divulgării lor.
Art. 23, alin. (5) al Legii stipulează că informația statistică nu poate fi diseminată utilizatorilor în cazul în care se referă la 1–3 unități statistice.

7.2. Asigurarea practică a regulilor confidențialității

Întru asigurarea protecției datelor statistice confidențiale în conformitate cu Legea cu privire la statistica oficială nr. 93/2017, Biroul Național de Statistică întreprinde măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În conformitate cu Legea nominalizată, personalul producătorilor de statistici oficiale, inclusiv cel angajat temporar, care, conform atribuțiilor de serviciu, are acces direct la datele individuale este obligat să respecte confidențialitatea acestor date în timpul și după încetarea activității în funcția respectivă.

Până la diseminarea datelor statistice, acestea sunt verificate dacă corespund cerințelor de protecție a datelor confidențiale. În cazul dacă datele statistice conțin informație confidențială (vedeți p.7.1) diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității datelor.

8. Accesul la informație și formatul diseminării

8.1. Accesul la informație

8.1.1. Calendarul de diseminare

Anual este elaborat **Calendarul de diseminare** a informațiilor statistice elaborate de BNS.

8.1.2. Accesul la calendarul de diseminare

Calendarul de diseminare a datelor este plasat pe pagina oficială (web) a BNS
https://statistica.gov.md/ro/dissemination_calendar.

8.1.3. Accesul la date statistice

Conform art. 23 din Legea cu privire la statistica oficială nr. 93/2017:

- a) Producătorii de statistici oficiale sunt obligați să disemineze informația statistică în termenele prevăzute în programul de lucrări statistice și în calendarul de diseminare a informației statistice oficiale.
- b) Diseminarea informației statistice prevăzute în programul de lucrări statistice tuturor categoriilor de utilizatori se efectuează gratis și în condiții egale de acces sub aspectul volumului, calității și termenelor de diseminare;

Programul lucrărilor statistice poate fi accesat pe pagina www.statistica.gov.md, rubrica *Despre BNS / Acte normative* <https://statistica.gov.md/ro/acte-normative-56.html>.

Pagina web a BNS www.statistica.gov.md reprezintă sursa informațională cea mai importantă în asigurarea accesului utilizatorilor la informația statistică diversă și a transparenței privind activitatea BNS.

Toate comunicatele, rapoartele analitice, seriile de timp, precum și publicațiile statistice elaborate de BNS sunt plasate pe pagina web oficială.

8.2. Formatul diseminării

8.2.1. Comunicate / Rapoarte analitice

Rapoartele analitice sunt publicate pe pagina web oficială a BNS: <https://statistica.gov.md/ro> la rubrica *Media / Comunicate statistice*, conform *Calendarului de diseminare*.

8.2.2. Publicații

Nu se aplică.

8.2.3. Baze de date/serii de timp

Nu se aplică.

8.2.4. Chestionare/date transmise la solicitarea organizațiilor internaționale

Nu se aplică.

8.2.5. Solicitări de date suplimentare

BNS, în limita informațiilor disponibile și în corespundere cu Legea cu privire la statistica oficială, pune la dispoziția utilizatorilor și informații statistice suplimentare celor disponibile în publicațiile statistice,

comunicatele și rapoartele analitice, plasate pe pagina oficială web. Solicitarea poate fi transmisă personal la sediul BNS, prin poștă, prin poșta electronică moldstat@statistica.gov.md sau online – <https://statistica.gov.md/ro>, rubrica *Produse și servicii / Solicitare de informații statistice*: <https://statistica.gov.md/ro/solicitare-de-informatii-statistice-9998.html>.

În afară de aceasta, BNS poate acorda accesul la date individuale pentru proiecte de cercetări științifice în conformitate cu Regulamentul privind accesul la date individuale în scopuri științifice, aprobat prin Ordinul BNS nr. 51 din 31.12.2021. Regulamentul și anexele la Regulament pot fi accesate online - <https://statistica.gov.md/ro>, rubrica: *Produse și servicii / Solicitare de acces la microdate*: <https://statistica.gov.md/ro/solicitare-de-acces-la-microdate-205.html>.

9. Referințe (link-uri) utile

9.1. Accesibilitatea documentației privind metodologia

Metadatele de referință sunt disponibile pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica *Metadate și clasificatoare / Metadate de referință / Antreprenoriat* (https://statistica.gov.md/files/files/Metadate/Ancheta_conjunctur%C4%83.pdf).

9.2. Accesibilitatea documentației privind Rapoartele de evaluare

Nu au fost realizate evaluări ale Anchetei de conjunctură.

9.3. Accesibilitatea informației privind studiul de opinie al utilizatorilor

Sondajele de opinie ale utilizatorilor sunt disponibile pe pagina oficială www.statistica.gov.md, rubrica *Despre BNS / Evaluări externe și sondaje de opinii / Sondaje de opinie* <https://statistica.gov.md/ro/sondaje-de-opinie-9933.html>

9.4. Alte referințe utile

Baza de date EUROSTAT	http://ec.europa.eu/eurostat/data/database https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/ei_bcs_esms.htm
Baza de date UNData	http://data.un.org/Browse.aspx
Comisia Europeană ghid metodologic	https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/business-and-consumer-surveys/methodology-business-and-consumer-surveys/methodological-guidelines-and-other-documents_en